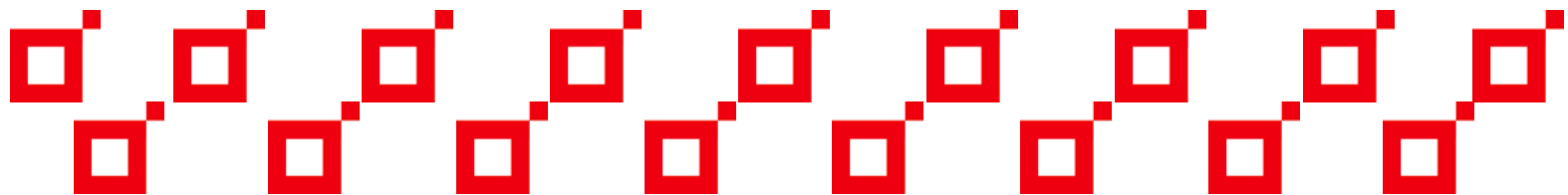

HAA

Hrvatska akreditacijska agencija
Croatian Accreditation Agency

**IZVJEŠĆE O RADU
HRVATSKE AKREDITACIJSKE AGENCIJE
ZA 2013. GODINU**

Izvešće o radu Hrvatske akreditacijske agencije za 2013. godinu prihvaćeno je na 23. sjednici
Upravnog vijeća HAA održanoj 27. veljače 2014. godine.

SADRŽAJ

I. UVOD.....	3
II. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	10
III. FINACIJE	12
IV. IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANIRANIH POSLOVA I ZADATAKA	14
1. Izmjena Zakona o akreditaciji	14
2. Jačanje administrativnih kapaciteta radi održavanja i unapređenja kompetencija zaposlenika i ocjenitelja HAA	14
3. Provedba redovnih nadzora nad akreditiranim tijelima	15
4. Provedba ocjenjivanja u svrhu proširenja područja akreditacije	16
5. Provedba ocjenjivanja prema novim prijavama za akreditaciju	16
6. Provedba ocjenjivanja u okviru prekogranične akreditacije.....	17
7. Priprema za ocjenjivanja prema novim izdanjima i novim akreditacijskim normama.....	18
8. Razvoj i implementacija novih akreditacijskih shema.....	19
9. Održavanje i razvoj sustava upravljanja HAA prema normi HRN EN ISO/IEC 17011	20
10. Održavanje i unapređenje međunarodne suradnje u području akreditacije..	21
11. Provedba međunarodnih projekata	22
12. Održavanje i razvoj suradnje s institucijama infrastrukture za kvalitetu i strukovnim udrugama	24
13. Održavanje i unapređenje integriranog informatičkog sustava HAA.....	25
14. Održavanje i unapređenje javnosti rada i promidžbenih aktivnosti HAA.....	26
V. ZAKLJUČAK	27

PRILOG 1. Podaci o broju dodijeljenih početnih akreditacija, re-akreditacija, obavljenih nadzora

PRILOG 2. Realizacija plana izobrazbe osoblja za 2013. godinu

PRILOG 3. Razvoj akreditacije po godinama i shemama

HAA

Hrvatska akreditacijska agencija
Croatian Accreditation Agency

I. UVOD

Sve poslove i zadatke u 2013. godini HAA je temeljila na *Planu rada Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) za 2013. godinu*. Navedeni dokument Upravno vijeće HAA prihvatilo je na 15. sjednici koja je održana 12. prosinca 2012. godine. Ovo *Izješće o radu HAA za 2013. godinu* izvješće je o provedbi i izvršenju navedenog Plana. Odobrenje financijskog plana HAA u prijedlogu Državnog proračuna za 2013. godinu je ostvareno, a prihvaćanje prijedloga novog ustroja HAA te trajno rješenje poslovnog prostora rješava se u suradnji s nadležnim Ministarstvom gospodarstva.

U 2013. godini HAA je izvršila sve planirane poslove, a također je bila uspješna i u financijskom pogledu. Prihodi od akreditacije koje klijenti uplaćuju izravno u Državni proračun bili su jednaki sredstvima koje za rad HAA dobiva iz Državnog proračuna (rashodi).

Broj akreditacija koje je HAA dodijelila u ovom razdoblju premašio je brojku 340 uz konstantni priljev prijave akreditiranih tijela za proširenje područja akreditacije te također uz prijave novih klijenata za akreditaciju unatoč teškoj gospodarskoj situaciji.

Uz redovito obavljanje ocjenjivanja tijela za ocjenjivanje sukladnosti „TOS“ (nadzori, nadzori s proširenjem područja akreditacije, početne akreditacijske ocjene, ponovne akreditacije) te vrlo čestu suradnju sa svim tijelima državne uprave, a s nadležnim Ministarstvom gospodarstva suradnju i na dnevnoj osnovi, pojedine mjesece 2013. godine HAA će bilježiti po sljedećim aktivnostima u koje je bilo potrebno uložiti dodatne napore i energiju:

U siječnju 2013. godine HAA je dodijelila prvu akreditaciju u novoj akreditacijskoj shemi - Organizatori ispitivanja sposobnosti prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17043:2010. Navedena akreditacija dodijeljena je tvrtki za organiziranje ispitivanja sposobnosti u području ispitivanja zraka. Naročito smo ponosni što se HAA pridružila relativno malom broju akreditacijskih tijela u Europi koja su razvila ovu akreditacijsku shemu te je članica posebne radne skupine u Europskoj organizaciji za akreditaciju (EA) koja priprema podlogu za Multilateralni sporazum o priznavanju akreditacije (MLA) za navedenu akreditacijsku shemu. U ovom mjesecu objavljen je natječaj za prijam u radni odnos za 2 radna mjesta: stručnog savjetnika za akreditiranje ispitnih laboratorija i računovodstvenog referenta. Nakon obavljenog selekcijskog postupka (razgovori s kandidatima, testiranje rada na računalu, poznavanje engleskog jezika, testa motivacije, testa osobnosti i psihologijskog testiranja) izabrani su i zaposleni kandidati koji udovoljavaju uvjetima natječaja te imaju najviše praktičnih iskustava, teoretskih znanja i vještina vezanih uz potrebe pojedinog radnog

mjesta. Također, organizirane su i održane interne izobrazbe zaposlenika HAA s temama: *Akreditacija u zakonskom području* i *Timska suradnja*.

U veljači 2013. godine završilo je prijelazno razdoblje za primjenu zahtjeva novog izdanja norme HRN EN ISO/IEC 17021:2011 koja se odnosi na rad certifikacijskih tijela za sustave upravljanja, o čemu je HAA obavijestila sve klijente i zainteresirane strane. Od navedenog dana, Potvrde o akreditaciji izdane prema zahtjevima starog izdanja norme, HRN EN ISO/IEC 17021:2007, prestale su važiti. Nadalje, HAA je izradila dokumentaciju i poslala prijavu za evaluaciju EA-u za novu akreditacijsku shemu za verifikaciju prema normi ISO 14065 za stakleničke plinove (GHG). Prethodno su predstavnici HAA bili u posjeti Slovenskoj akreditaciji (SA) radi razmjene iskustva na uspostavi ove nove akreditacijske sheme. Također, održana je četvrta sjednica Sektorskog odbora (SO) za akreditaciju davatelja usluga certificiranja u području primjene elektroničkog potpisa. HAA je omogućila i organizirala promatranje ocjenjivanja (*on site witnessing*) umjernog laboratorija predstavniku Akreditacijskog tijela Crne Gore (ATCG).

U ožujku 2013. godine u Hrvatskoj gospodarskoj komori potpisan je *Sporazum o zajedničkoj organizaciji Tribine ISO Forum Croaticum*. Sporazum su potpisali Hrvatska gospodarska komora, Državni zavod za mjeriteljstvo, Hrvatski zavod za norme, Hrvatska akreditacijska agencija, Hrvatski mjeriteljski institut, Hrvatsko društvo za kvalitetu, Hrvatsko društvo menadžera kvalitete, Hrvatsko mjeriteljsko društvo i CROLAB. Cilj tribine promicanje je ideje kvalitete kao bitne poslovne kategorije uspješne organizacije. Osmišljena je kao mjesto razmjene praktičnih iskustava poslovnih ljudi i stručnjaka za kvalitetu. Tribina se organizira od 1995. godine i do sada ih je održano ukupno 116. Također, HAA predstavnici sudjelovali su u radu EA Odbora i stručnih radnih skupina i to: EA HHC, EA LC, EA LC WG ILC Cal & Test, EA CC i EA IC.

U travnju 2013. godine predstavnici HAA sudjelovali su u radu EA EX, EA MAC i EA CPC te u radu 2 radne skupine Europske komisije, DG Enterprise vezano uz akreditaciju i ocjenjivanje sukladnosti te NANDO sustav – baza notificiranih tijela. HAA je provela ocjenjivanje umjernog laboratorija za potrebe Slovenske akreditacije (SA), a temeljem potpisanog ugovora između SA i HAA o provedbi ocjenjivanja u postupku akreditacije. HAA se predstavila na 55. Međunarodnom obrtničkom sajmu na poziv Hrvatske obrtničke komore. Organiziran je interni seminar: *Zahtjevi norme HRN EN ISO/IEC 17020:2012* za vodeće ocjenitelje, ocjenitelje i eksperte HAA.

U svibnju 2013. godine HAA je bila domaćin koordinacijskog sastanka koji je održan u okviru regionalnog projekta koji provodi njemačka institucija *Physikalisch-Technische*

Bundesanstalt (PTB). Sastanak je održan u Splitu, a dogovorena je provedba aktivnosti za naredno projektno razdoblje (do svibnja 2014. godine). HAA u provedbi projekta sudjeluje kao indirektni korisnik, odnosno kao potpora provedbi projekta. Sudionici ovog koordinacijskog sastanka bili su, među ostalim, direktori akreditacijskih tijela iz regije te kao poseban gost predsjednik EA. Nadalje, HAA je odabrana od strane francuskog normizacijskog tijela AFNOR kao partner u provedbi projekta u Bjelorusiji. HAA će biti domaćin 5-dnevne studijske posjete delegacije iz Bjelorusije u kojoj će gostima prikazati funkcioniranje hrvatskog nacionalnog akreditacijskog sustava te omogućiti sudjelovanje u promatranju ocjenjivanja (*on site witnessing*) u 5 akreditacijskih shema. Nadalje, organizirano je prvo zajedničko obilježavanje Svjetskog dana akreditacije i Svjetskog dana mjeriteljstva u suradnji s Državnim zavodom za mjeriteljstvo (DZM) i Hrvatskom gospodarskom komorom (HGK) 21. i 22. svibnja 2013. godine. S obzirom da je akreditacija odnosno akreditirano ocjenjivanje sukladnosti jedan od alata koji olakšava i podupire svjetsku trgovinu te koji pomaže tvrtkama ne samo da se učinkovito i djelotvorno usklade s propisima i normama, već i da steknu konkurentsku prednost u svom poslu te da se prošire na nova tržišta, moto ovogodišnjeg Svjetskog dana akreditacije bio je *Akreditacija- Olakšava svjetsku trgovinu*. HAA je na navedenom skupu predstavila svoju ulogu i način na koji agencija kao nacionalno akreditacijsko tijelo pridonosi tom globalnom akreditacijskom cilju te vizije za djelovanje u budućnosti. HAA predstavnik sudjelovao je u radu EA EX i EA GA.

U lipnju 2013. godine organizirani su interni seminari za zaposlenike i vanjske suradnike-ocjenitelje i eksperte HAA i to: *Seminar o ispitivanju sposobnosti i zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17043* i *Seminar za ocjenitelje HAA*. U HGK održana je tribina ISO FORUM CROATICUM na temu Hrvatska akreditacija 2003.-2013. prilikom koje je dat prikaz razvoja hrvatskog nacionalnog akreditacijskog sustava od 2003. do 2013. godine te ciljevi i planovi za budući razvoj.

U srpnju 2013. godine u okviru IPA 2011 QI projekta uspostavljena je baza podataka o akreditiranim umjernim laboratorijima u državama regije. Izrađena su pravila za akreditaciju u području proizvoda iz ekološke proizvodnje i proizvoda s oznakama izvornosti i zemljopisnog podrijetla zbog izravne primjene EU Uredbi za ta područja i novi hrvatski zakoni koji su stupili na snagu 1. srpnja 2013.g. Održan je redovan sastanak radne skupine za uspostavu akreditacijske sheme za dragovoljnu akreditaciju u području e-potpisa, koju HAA uspostavlja u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, te je napravljena analiza Kriterija i ažuriranje Pravilnika za dragovoljnu akreditaciju s obzirom na izmjene i dopune podzakonskih akata. U okviru posjete predstavnika Republike Makedonije Ministarstvu

poljoprivrede RH, predstavljena je HAA i akreditacija u području veterinarstva u Republici Hrvatskoj predstavnicima makedonske Agencije za hranu i veterinarstvo.

U kolovozu 2013. godine u suradnji s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture dogovorena je izrada pravila za akreditaciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti u području interoperabilnosti željezničkih sustava prema direktivi EU 2008/57/EC i Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava i podzakonskim aktima. Započele su pripreme studijske posjete akreditacijskog tijela iz Bjelorusije BSCA u okviru projekta „*Support to Quality Infrastructure in the Republic of Belarus – Food Safety*“ temeljem sklopljenog ugovora o suradnji između Hrvatske akreditacijske agencije i Francuske organizacije za normizaciju (AFNOR), a koji je financiran od strane Europske unije. Održan je sastanak Radne skupine Vodoopskrba i odvodnja na temu izrade pravila.

U rujnu 2013. godine HAA je započela s revizijom sustava upravljanja HAA prema normi HRN EN ISO/IEC 17011 (plan završetka lipanj 2014.). Izrađena je dopuna dokumentacije za novu akreditacijsku shemu za verifikatore u području stakleničkih plinova. Delegacija Bjelorusije, akreditacijskog tijela BSCA boravila je u HAA 5 dana i upoznala se s: sustavom upravljanja HAA, kompetentnošću ocjenitelja i eksperata, IT sustavom HAA, sljedivošću ispitivanja i mjerenja, donošenjem Odluke o akreditaciji, te su prisustvovali ocjenjivanju na licu mjesta. Na seminaru u okviru PTB projekta „*Promotion of regional cooperation of the countries of South East Europe in the field of quality infrastructure, revision of ISO/IEC 17021 and application in the regulated area*“ jedan zaposlenik HAA sudjelovao je kao predavač. Održan je sastanak Radne skupine HAA veterinarski pregledi i kontrole. Izrađena su očitovanja na niz EU Uredbi, pravilnika i izvješća za potrebe tijela državne uprave.

U listopadu 2013. godine u sklopu projekta IPA 2011 – proficiency testing održana je prezentacija „Akreditacija u Republici Hrvatskoj“ u Ljubljani. Započeta je izrada prijedloga financijskog plana Državnog proračuna za razdoblje 2014-2016. Dva zaposlenika HAA sudjelovala su na seminaru *Exchange of experience of lead assessors* u okviru PTB regionalnog projekta. HAA je sudjelovala kao sudionik i predavač na međunarodnoj konferenciji „7th NDT International Conference on Certification and Standardization“. Održane su stručne konzultacije i trening za akreditaciju verifikatora za stakleničke plinove u suradnji HAA i poljskog akreditacijskog tijela PCA na kojem su sudjelovali zaposlenici HAA, Slovenske akreditacije i Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada.

U studenom 2013. godine održana je međunarodna konferencija „Kompetentnost laboratorija 2013“ na kojem je sudjelovalo pet zaposlenika HAA, od kojih su dva bila predavači. U isto

vrijeme održan je „*Regional Conformity Assessment Workshop*“ u okviru projekta IPA 2011. HAA zaposlenici sudjelovali su na stručnom skupu povodom obilježavanja Hrvatskog dana kvalitete, Europskog tjedna kvalitete i Svjetskog dana kvalitete. Održano je suizdavačko vijeće za časopis „Svijet po mjeri“ – časopis za mjeriteljstvo, normizaciju, akreditaciju i ocjenjivanje sukladnosti (temeljem sporazuma o suradnji institucija za infrastrukturu za kvalitetu). U okviru bilateralnog projekta sa Slovenskom akreditacijom (SA) predstavnici SA sudjelovali su u ocjenama na licu mjesta u području medicinskih laboratorija, akreditaciji inspeksijskih tijela u svrhu provedbe propisa – pokretna tlačna oprema i akreditaciji certifikacijskih tijela (ATEX direktiva). Ministarstvo zaštite okoliša i prirode organiziralo je TAIEX radionicu: „*Workshop on accreditation of verifiers and verification process in third trading period*“. Hrvatska gospodarska komora, Centar za kvalitetu, organizirala je sastanak HAA i većih certifikacijskih kuća na temu: područje certifikacija na hrvatskom tržištu. Organiziran je sastanak s predstavnicima Ministarstva gospodarstva vezano uz notifikacijski postupak u NANDO bazu Europske komisije.

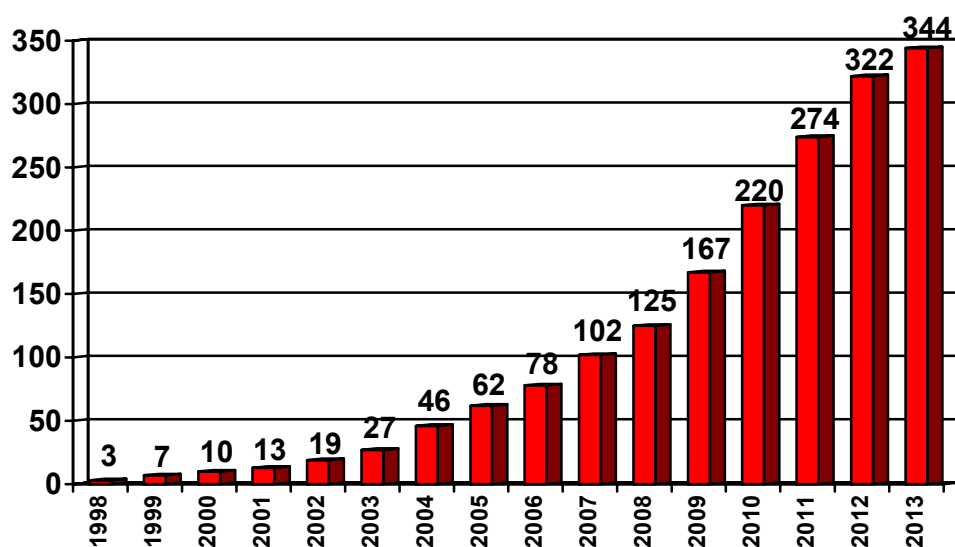
U prosincu 2013. godine održana je 3. sjednica Akreditacijskog vijeća (AV) HAA na kojoj su članovi AV informirani o radu HAA u 2013. godini, pritužbama i žalbama na rad HAA i akreditiranih tijela u 2013. godini te o ocjeniteljima HAA i njihovom radu za HAA. Održan je Seminar za ocjenitelje HAA za normu HRN EN ISO/IEC 17065:2013 *Ocjenjivanje sukladnosti – Zahtjevi za tijela koja provode certifikaciju proizvoda, procesa i usluga*. Također je održan seminar za normu HRN EN ISO/IEC 17011:2005 *Opći zahtjevi za akreditacijska tijela koja akreditiraju tijela za ocjenu sukladnosti*. Dana 13. prosinca 2013. godine održan je seminar: *Izobrazba i razmjena iskustava ocjenitelja i eksperata HAA u području ispitivanja hrane, hrane za životinje, POU i voda i uzorkovanja hrane i vode*. Od 17. do 19. prosinca 2013. u organizaciji Ministarstva zaštite okoliša i prirode i predstavnici HAA prisustvovali su TAIEX ekspertnoj misiji – akreditacija verifikacijskih tijela za emisije stakleničkih plinova.

Na kraju 2013. godine HAA je imala 23 stalna zaposlenika od čega je 11 vodećih ocjenitelja te 291 vanjskih suradnika u ulogama vodećih ocjenitelja, ocjenitelja i eksperata.

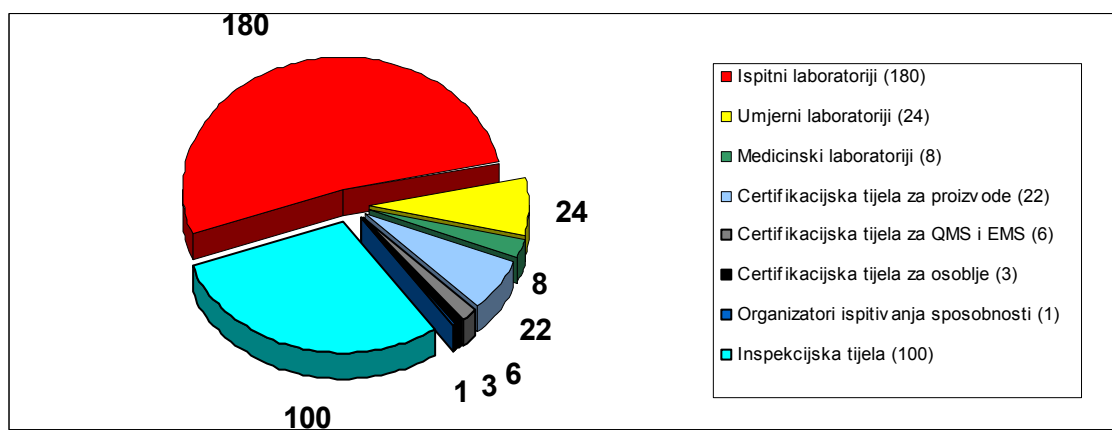
HAA je tijekom 2013. godine (23 zaposlenika/344 akreditirana tijela) napravila 3,5 puta više ocjenjivanja na licu mjesta u odnosu na primjerice 2007. godinu (22 zaposlenika/102 akreditirana tijela). To je dokaz da je HAA postala zrela institucija, a da su zaposlenici u čija znanja i vještine se godinama ulagalo (kroz EU projekte, EA izobrazbe, interne izobrazbe, rad pod mentorstvom i dr.) postigli razinu stručnosti i samostalnosti koja je omogućila izvrsnu efikasnost rada.

Broj akreditiranih tijela i dalje je u porastu. U budućnosti se očekuje zadržavanje ovog broja, odnosno njegov blagi porast.

1. Broj akreditiranih tijela u Republici Hrvatskoj- kumulativno (2013-12-31)

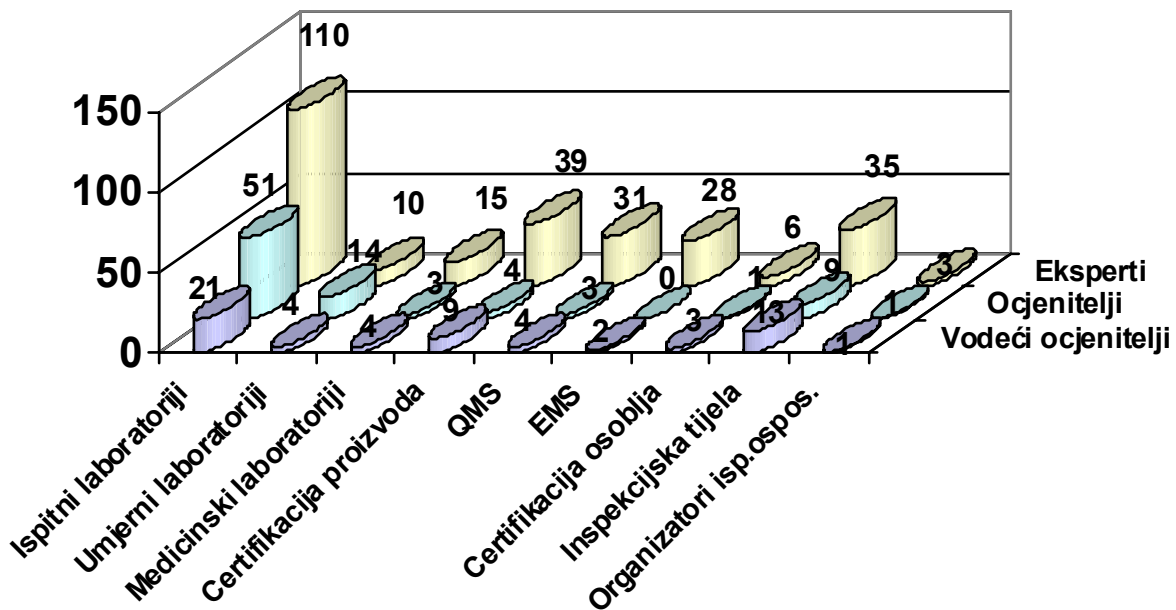
2. Broj akreditiranih tijela u Republici Hrvatskoj prema akreditacijskim shemama (stanje 2013-12-31)

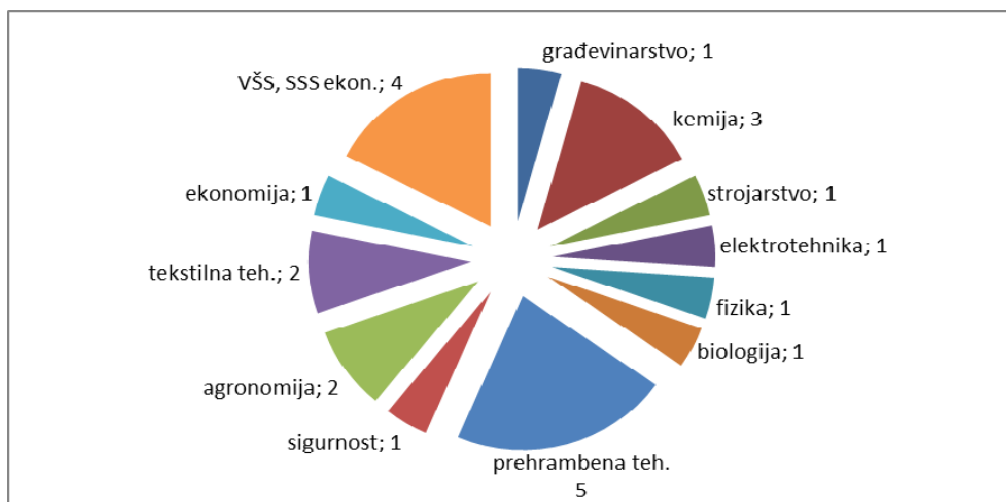

3. Broj vodećih ocjenitelja, ocjenitelja i eksperata HAA po shemama (stanje 2013-12-31)

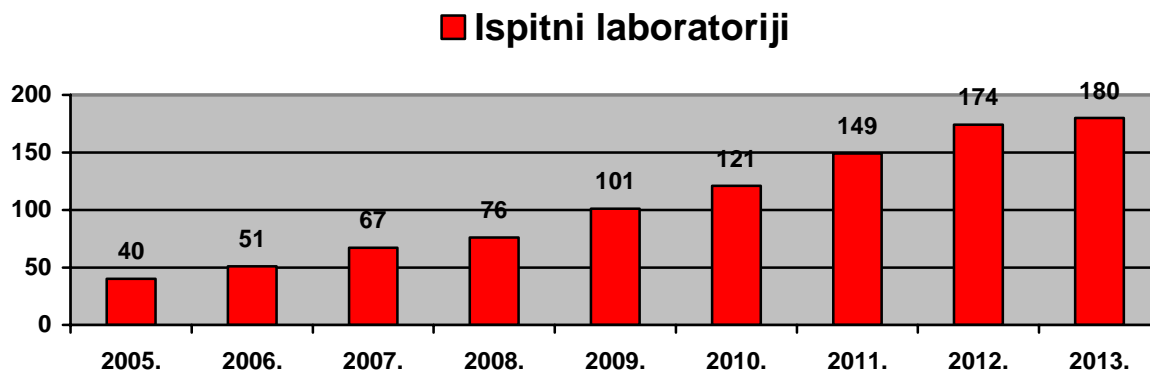
4. Stručni profil stalnih zaposlenika HAA (stanje 2013-12-31)

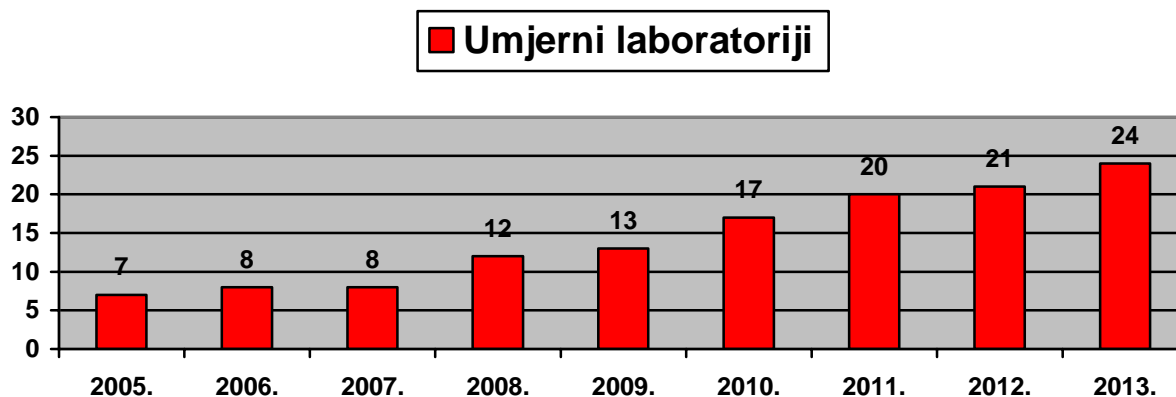
Ukupno: 23

PRILOG 3. RAZVOJ AKREDITACIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ PO SHEMAMA na dan 2013-12-31

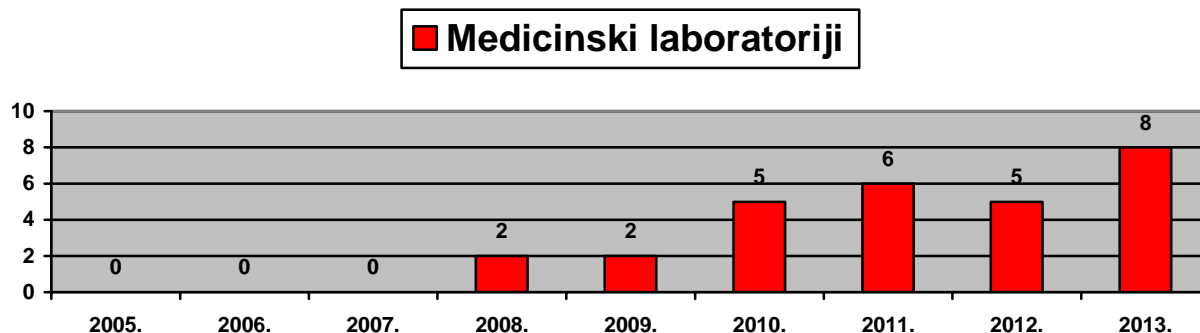
1. Broj akreditiranih ispitnih laboratorija u Republici Hrvatskoj po godinama (kumulativno)

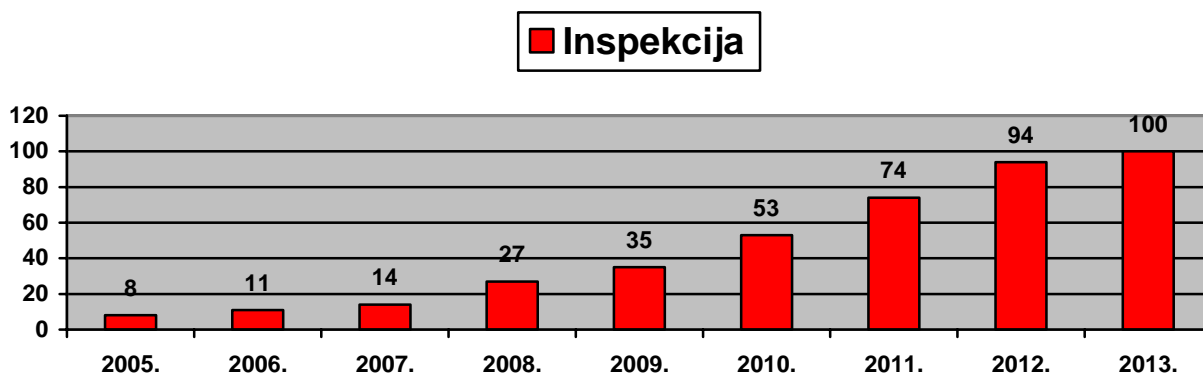
2. Broj akreditiranih umjernih laboratorija u Republici Hrvatskoj po godinama (kumulativno)

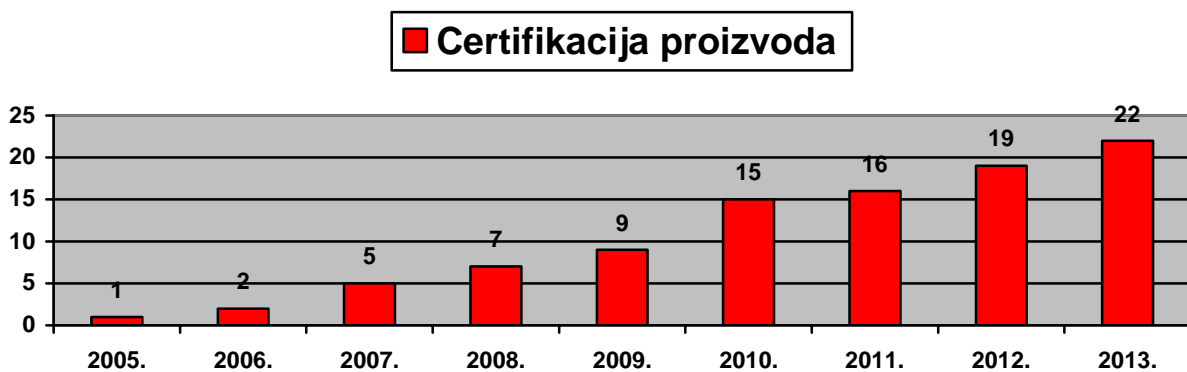
3. Broj akreditiranih medicinskih laboratorija u Republici Hrvatskoj po godinama (kumulativno)

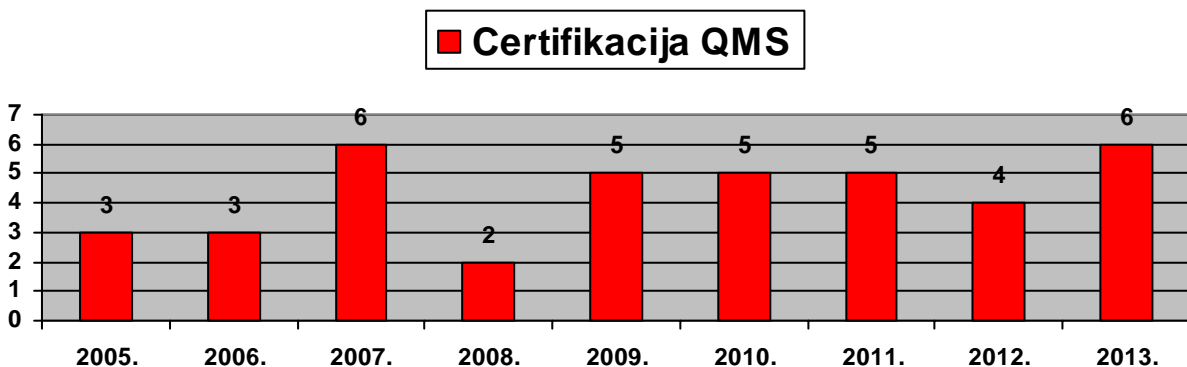
4. Broj akreditiranih inspeksijskih tijela u Republici Hrvatskoj po godinama (kumulativno)

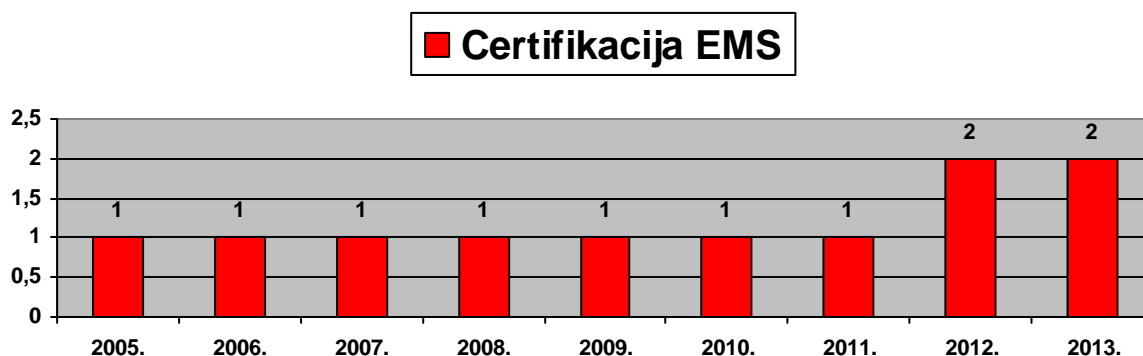
5. Broj akreditiranih certifikacijskih tijela za proizvode u Republici Hrvatskoj po godinama (kumulativno)

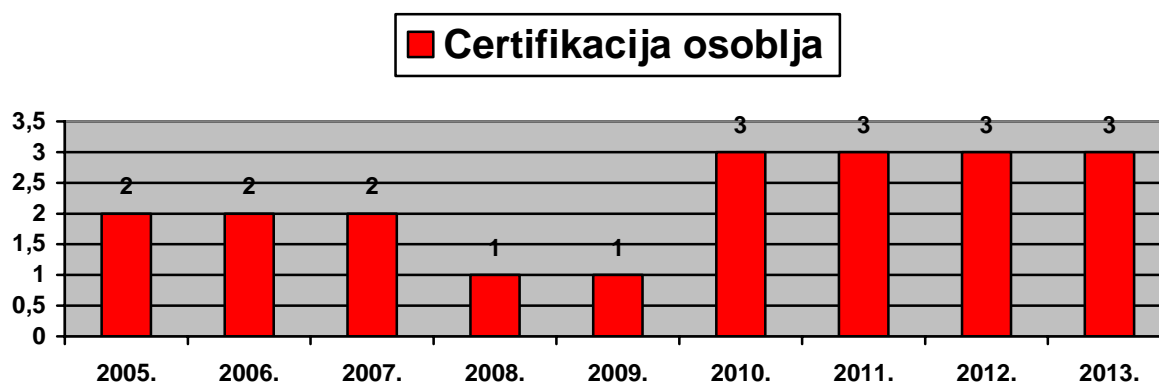
6. Broj akreditiranih certifikacijskih tijela za sustave upravljanja kvalitetom (QMS) u Republici Hrvatskoj po godinama (kumulativno)

7. Broj akreditiranih certifikacijskih tijela za sustave upravljanja okolišem (EMS) u Republici Hrvatskoj po godinama (kumulativno)

8. Broj akreditiranih certifikacijskih tijela za osobe u Republici Hrvatskoj po godinama (kumulativno)

9. Broj akreditiranih organizatora ispitivanja sposobnosti u Republici Hrvatskoj po godinama (kumulativno)

